

GARANCIA

AZ AGRÁR-VÁLLALKOZÁSI HITELGARANCIA ALAPÍTVÁNY KKV FEJLESZTÉSI MELLÉKLETE A KISTERMELŐK LAPJÁHOZ

FELÉRTÉKELŐDŐ AGRÁRIUM

A magyar agrárszektor teljesítményének javítását számos gazdálkodási technológiai változtatás, pénzügyi-finanszírozási, támogatási, szabályozási megoldás segítheti. A mezőgazdasági vállalkozások kiszámítható működési kereteinek biztosítása ugyancsak alapvető fontosságú. Az előbbieket, erősítve az ágazat versenyképességét, a potenciális piaci lehetőségek kihasználását és bővítését is szolgálják. Erről beszélgettünk Pongrácz Istvánnal az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány kuratóriumának elnökével, aki agrármérnöki végzettséggel egy családi gazdaság vezetését is ellátja.

Milyen tanulsággal szolgál a 2012. év a magyar agrárágazatban?

2012 a hazai agrárszektor nehéz éve volt, a mezőgazdaság teljesítményét alapvetően befolyásolta a rendkívüli aszály és a fagykár. Ez visszavetette az ágazat termelését, GDP előállító képességét rontotta. A tavalyi év is rávilágított arra, hogy alapvető érdek a magyar agrárpotenciál kiaknázása, a mezőgazdaság és élelmiszer-feldolgozás minél biztonságosabb működése, hiszen a nemzetgazdaság, illetve az export egyik kulcsterületéről van szó.

Milyen lépések segíthetnek ebben?

Egyfelől változásokra van szükség az alkalmazott gazdálkodási technológiákban, másfelől szükséges a likviditási gondok kezelése, a szektor

megfelelő finanszírozása. Ugyanakkor alapvető a potenciális piacok minél teljesebb elérése, a piaci lehetőségek kihasználása. Az agrárpotenciálban rejlő lehetőségek kiaknázása szempontjából kedvező jel, hogy az utóbbi években a hazai piacon felértékelődött a magyar mezőgazdaság által előállított termékek szerepe. Egyúttal növekedett az élelmiszer-gazdaság exportja, 2012-ben rekord árbevételű kivitelre került sor, az agrárszektor külkereskedelmi többlete 3 milliárd euró körül alakult.

Az Ön gyakorlati tapasztalatai alapján vegyük sorra, milyen változásokra lenne szükség a gazdálkodási technológiákban?

Úgy tűnik, hogy egyre gyakoribbak az időjárási anomáliák, az extrém helyzetek. 2010-ben rend-

„A piacok minőségi igényeinek minél jobb kiszolgálása teszi csak lehetővé a vevőkör megtartását és kiterjesztését.”

Pongrácz István

kívül csapadékos évünk volt. 2011-ben helyi, térségi aszályok sújtották a termelőket. 2012-ben a fagykár mellett súlyos országos aszály volt. Arra is fel kell azonban hívni a figyelmet, hogy sokszor markánsan eltérő térségi helyzetek alakulhatnak ki: tehát lehet, hogy az országos kép kedvezőbb, de egy-egy vidéken súlyos gondok mutatkoznak, vagy fordítva, az országos kép rossz, de helyenként jó eredmények születnek. A sorozatos természeti károk gazdálkodási következményei miatt a gazdáknak mind nagyobb figyelmet kell fordítaniuk arra, hogy a kilengések mérséklésére változtassanak a termesztési technológiákon, a termesztett fajtákon. E célból célszerű a minimalizált földművelési technológiák minél szélesebb körű bevezetése: úgy mint a csapadék megőrzése a talajban, az üzemanyag takarékos művelési módok elterjesztése. Megoldást kínálhat a rövidebb tenészedéjű fajták előnyben részesítése, a korábbi vetési időpont, illetve a szárazságtűrő fajták alkalmazása. Nem véletlen, hogy az agrárkormányzat is szorgalmazza az öntözéses gazdálkodás bővítését, támogatását. Ez kiemelt szerepet kap a hazai mezőgazdasági stratégiában. Most van kidolgozás alatt a Nemzeti Vízstratégia. Magyarország a vízkészlet szempontjából viszonylag kedvező helyzetben van, de messze nem használjuk ki a lehetőségeinket. A következő uniós támogatási időszak egyik fő területe várhatóan az öntözéses gazdálkodás bővítése lesz.

Milyen lépések történtek a likviditási gondok kezelésére?

A váratlan ármozgások, a természeti csapások (rendkívüli országos méretű aszály) és a folyamatban levő uniós beruházások befejezésének kényszere miatt 2012-ben az agrárágazatban ismét szaporodtak a likviditási problémák. Ezek enyhítésére a kormány különféle eszközöket vett be. Az agrártárcával együttműködve az MFB több kedvezményes hitelkonstrukciót hirdetett. Fazekas Sándor vidékfejlesztési miniszter kérte az Európai Bizottságot, hogy Magyarország a 2012. évi egységes területalapú támogatás (SAPS) esetében előleget fizethessen a termelőknek. A Bizottság döntése értelmében a területalapú támogatás 50 százalékát előlegként már 2012-ben kifizették, a másik felét pedig 2013 elején folyósították. A két ütemben kifizetett közel 300 milliárdos összeg hektáronként csaknem 60 ezer forintos támogatást jelent, illetve 30 százalékkal több, mint a két évvel korábbi.

Hogyan alakulnak a hitelhez jutási esélyei?

A hitelhez jutás ma nem egyszerű. A gondok és a gazdasági válság ellenére a mezőgazdaság hitelhez jutási esélyei javíthatók, a hitelintézetek érdekeltek lehetnek az ágazat finanszírozásában. Ám továbbra is alapvető fontosságú - különféle szabályozási és támogatási eszközökkel, így a kedvezményes kezességvállalással - a mezőgaz-

dasági vállalkozások gazdálkodásának biztonságossá tétele. Annak ellenére, hogy a természeti körülmények miatt a mezőgazdasági termelés kockázatosabbá vált, úgy érzékelhető, hogy a pénzügyi válság hatására a hitelintézetek figyelme növekszik az agrárszektor hitelezése iránt. Hogy mi lehet ennek az oka? Egyrészt az, hogy az életképesen gazdálkodó mezőgazdasági (főként növény) termelők terményeinek értékesítése megoldott. A növénytermesztők jelentős hányada biztos és fizetőképes piacra számíthat. Az agrártermelők viszonylag stabil fedezeteket tudnak nyújtani, földhöz kötött gazdálkodást folytatnak, fizetési gondok esetén is elérhető a hitelezők számára. A tapasztalatok szerint a problematikus hitelek hányada a nemzetgazdasági átlagnál alacsonyabb az agrárszektorban, mindössze néhány százalékos. A bankok javuló hitelezési hajlandóságát mutatja, hogy egyre több olyan finanszírozási terméket dolgoznak ki, amelyek kifejezetten az agrárium sajátosságait figyelembe véve szolgálják az ágazat szereplőinek igényeit. Igyekeznek a törlesztés ütemezésénél rugalmasan igazodni a termelők betakarítási, árbevétel realizálási időszakaihoz.

Milyen eszközökkel tehető biztonságosabb a mezőgazdasági vállalkozások gazdálkodása?

A gyakorlat azt mutatja, hogy számos eszköz áll rendelkezésre a gazdálkodók biztonságának erősítésére. Ilyenek a földalapú (SAPS), az átalakuló top up és a „szakágazati” - például a cukor-szektorra célzó, az állattólét stb. - támogatások. Alapvető a beruházási támogatások szerepe. Természetesen ki kell emelni az uniós források jelentőségét. Várhatóan az Európai Unió következő - 2014-2020 közötti - költségvetési időszakában is komoly szubvenciót kapnak a magyar gazdálkodók. Nagy hangsúlyt kell majd helyezni a termelést előtérbe helyező támogatásokra. Kiemelt a szerepe a kamattámogatásoknak és a különféle speciális agrárfinanszírozási konstrukcióknak. Akárcsak a gazdálkodói réteg újratermelését, a tevékenység vonzóvá és kiszámíthatóvá tételét segítő lépéseknek, mert továbbra sem problémamentes a mezőgazdasági termelők utódlási kérdésének megoldása. Nagyfokú affinitás, elhivatottság kell ugyanis ahhoz, hogy valaki fiatalon, hosszú távon vállalja az agrártevékenység folytatását. Ezért elengedhetetlen a fiatal gazdák támogatása. Ugyancsak nagy jelentősége van, ahogyan azt Fazekas Sándor agrárminiszter is hangsúlyozta, a földvédelemnek, a generációk közti földátadás megkönnyítésének, a helyi értékesítés előmozdításának, a magyar agrártermékek minőségvédelmének, az élelmiszerhamisítás megakadályozásának. Különösen a mostani szélsőséges időjárási körülmények között fel kell hívni a figyelmet a biztosítási támogatásra, a kár-enyhítési alap működtetésére, a vis maior helyzeteket kezelő pénzügyi intézkedésekre. A föld-

törvény megalkotása, áttekinthetőbb viszonyok révén könnyebbé teheti az ágazat finanszírozását, segíti, hogy a bankok valós értéket fogadják el fedezetként a földet. És természetesen nem szabad megfeledkezni a kedvezményes kezességvállalás szerepéről sem.

Milyen jelenségeket figyelhetünk meg ezen a területen?

Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány által nyújtott kedvezményes kezességvállalás fontos szerepet játszik abban, hogy a mezőgazdasági és a vidéki vállalkozások könnyebben jussanak hitelhez, vagy kapcsolódhassanak be különféle banki finanszírozási konstrukciókba. Az alapítványi kezesség egy olyan eszköz, amely egyfajta alaptbiztonságot, kiszámíthatóságot biztosít mind a vállalkozásoknak, mind a hitelintézeteknek. A vállalkozások finanszírozását vonzóbbá teszi, a mezőgazdasági és a pénzügyi szektorbeli partnerek között gördülékenyebb együttműködés alakulhat ki. Az alapítványi tevékenység kiterjedtségét és súlyát jelzi, hogy napjainkban minden második hazai településen akad olyan vállalkozás, amely alapítványi kezességvállalással segített hitelt használ fel. Az is beszédes, hogy az alapítványi működés eddig eltelt több mint 20 éve alatt a magyar települések 75 százalékán kapott valamely vállalkozás alapítványi kezességet. A szervezet tehát betölti vidék-támogató funkcióját. Ebben fontos szerepe van, hogy más hitelintézetek mellett a vidéki térségben erős jelenléttel bíró takarékszövetkezetek az Alapítvány kiemelt partnerei. Külön figyelemre érdemes, hogy míg 2012-ben csökkent a vállalkozói hitelkihelyezés, az alapítványi kezességvállalások száma és a kezességgel biztosított hitelállomány volumene emelkedett.

Milyen potenciális piacokon célszerű nagyobb aktivitást kifejteni?

Természetesen alapvető a hazai piaci pozíció erősítése és az eddigi külföldi partnerek, valamint a hozzájuk fűződő kivitel megőrzése. Annak is nagy a jelentősége, hogy a kormányzat, illetve az agrártárca vezetése nagy hangsúlyt fektet a korábbi keleti - például ukrán, orosz - piacokon való jelenlét erősítésére. Ám a legfontosabb tényező, bármely piacról legyen szó, a versenyképesség. A piacok minőségi igényeinek minél jobb kiszolgálása teszi csak lehetővé a vevőkör megtartását és kiterjesztését. Így van ez itthon, valamint „keleten” és „nyugaton” is. Ugyanakkor nagy lehetőséget látok a hazai lokális piacok kiszolgálásában: a kisebb feldolgozók speciális termékeinek értékesítésében, a helyi kastély- és a termálutizmusban, a vendéglátásban, a falusi turizmusban, vagy akár az élményszerű vadászat és horgászat fejlesztésében. Ez utóbbi területek kiemelt kezelése is helyes irányba tett lépés a potenciális piaci lehetőségek kihasználásában.

A TAKARÉKSZÖVETKEZETEK KKV-HITELEZÉSE

A Magyar Nemzeti Bank 2013 elején végzett hitelezési felmérésének eredményei alapján a vállalati szegmens hitelfeltételei 2012 utolsó negyedében változatlanok maradtak. Ám a hitelkereslet és a hitelkínálat lassan talál egymásra a KKV-hitelezés piacán.

A bankok tőke- és likviditási helyzetének némi javulása a vállalati hitelkondíciók enyhülé-

sének irányába hat, a negatív gazdasági és iparági kilátások miatt azonban a bankok továbbra is óvatosak hitelezési politikájukban. A hitelkondíciók bizonyos enyhítését a likviditási helyzet és a jó ügyfelekért folytatott verseny alapozhatja meg. Az azonban egyelőre nem valószínű, hogy a vállalati szegmensben hitelkínálati fordulat következzen be. Ugyanakkor a vállalkozások oldaláról az alacsony

beruházási és hitelfelvételi kedv szab gátat a KKV-hitelezésnek.

A bankok a kisvállalkozások hosszú lejáratú vállalati hitelek iránti keresletének mérséklődését, és ezzel párhuzamosan a rövid lejáratú hitelek iránti kereslet folyamatos erősödését érzékelik. Ekképp a szűkebb hitelkínálati körlátok az előbbi esetében kisebb, míg utóbbinál nagyobb problémát jelenthetnek. A beruházási hitelek iránti alacsony kereslet oka, hogy a jelenlegi nehéz nemzetközi és hazai gazdasági környezetben viszonylag kevés vállalkozó mer pénzt fektetni a tevékenység bővítésébe. Lényegében a pályázati forrásokkal támogatott, így alacsonyabb önerővel és hitelígénnyel megvalósítható - ezért kockázatoságát tekintve is kedvezőbb - beruházások esetében mutatható ki vállalkozói aktivitás.

A Takarékszövetkezeti Integrációba tartozó takarékszövetkezetek most mintegy 280 milliárd forintot, döntően KKV-s kihelyezésekből álló vállalati hitelállománnyal rendelkeznek. A KKV ügyfélkör száma pedig eléri a 300 ezret. A hitelek változó összetételét, az éven belüli hitelek súlyának növekedését jelzi, hogy a szövetkezeti hitelintézetek együttesen 7 százalékkal több KKV-hitelt nyújtottak 2012 első három negyedében, mint egy évvel korábban, de a fennálló hitelállomány mégis 8 százalékkal zsugorodott. A takarékszövetkezetek vállalkozói hitelezésre való törekvését jelzi, hogy a kihelyezett hitelek összege így is 6 százalékkal meghaladja a 2009 végi mértéket. Az egyéb hitelintézeteknél viszont ebben az időszakban 25 százalékkal csökkent a hitelállomány.

A takarékok KKV ügyfélkörében 2012-ben növekedett a vállalkozások pénzügyi-gazdasági pozíciója közti különbség. Mégpedig attól függően, hogy mely nemzetgazdasági ágban tevékenykednek. A mezőgazdasághoz kapcsolódó egyes vállalkozások, a feldolgozóipari cégek és az autóiipari beszállítók termelése az utóbbi évek mélypontjához képest bővülni kezdett, ám a többi ágazatban még kevésbé láthatók a kilábalás jelei. Ez megmutatkozik a beruházási hitelkeresletben is. A forgóeszköz-hitelek iránti keresletet viszont nem befolyásolja a vállalkozások tevékenységi köre. A növekvő kereslet összefügg a bevételek befolyási határidejének hosszabbodásával, illetve a fizetési határidők tartása miatt is sokszor szükség van likviditást bővítő hitelre.

Széchenyi Agrár kártya
„Jövet-menet”

BusinessCard Takarékbank
KÁRTYA
MasterCard

MAGYAR TAKARÉK
A HAZAI BANK

Egy mozgásban lévő bank,
a mozgásban lévőknek

www.magyartakarerek.hu

FALU ÉS GAZDASÁG

Görcsönydoboka egy néhány száz lelket számláló piciny falu Baranyában. A kis település egyetlen munkaadója az általunk meglátogatott Csele Delta Kft. A falu és a vállalkozás együttélése egy, a hagyományokon és a napi realitásokon alapuló sajátos gazdasági modellt alakított ki. Ezt mutatta be Kovács Miklós ügyvezető.

Minden lehetőséget megragad a Csele Delta Kft. Görcsönydobokán, hogy munkához juttassa a lakosságot. Ebből következik a termelési szerkezet szokatlan sokszínűsége, s a gazdálkodást egyáltalán nem könnyítő tény: a földterületek több darabban, szétszórtan helyezkednek el. Kissé meglepően hangzik, ha azt mondjuk, hogy a terület két szélső pontja között 120 kilométer a távolság, de sokat szelídül ez a szélsőséges adottság, ha tudjuk, hogy terület zöme - 1500-1600 hektár - a település közvetlen térségében van, s csak néhány kisebb terület helyezkedik el messzebb. Amint az ügyvezető elmondta: vagy megfogunk minden apró földterületet, ahol termelni tudnak, vagy a dolgozói állomány felét elbocsátjuk.

Lehet, hogy mások lemondtak volna e távoli földekről, de a Csele Delta Kft. vezetésének szemléletétől - mint látni fogjuk - mindez idegen. Ugyanezt tapasztalhatjuk a termelési szerkezetet illetően is.

- A központban található egy 120 ezer férőhelyes broiler telep - mutatja be a tevékenységet Kovács Miklós. Emellett egy 60-70 kocás hízósertés állományt tartunk, és 200 anyajuhot számláló juhállománnyal is rendelkezünk. Marhahízalással, mangalica, valamint szürkemarha tartásával is foglalkozunk. A

2100 hektáros szántóterületen öt árunövénnyt, őszi búzát, őszi árpát, repcét, napraforgót és kukoricát termelünk.

A mai világban szokatlan az ilyen vegyes termelési szerkezet. Ha csupán a gazdasági racionalitást nézzük, akkor a növénytermesztés különösebb gond nélkül önmagában meghozza a biztos nyereséget. A többi már a kockázat kategóriájába tartozik.

- Ez így igaz - mondja az ügyvezető. - Ezért sok cég meg is szüntette az állattartást. Néhány dolgozóval kétezer hektáron növényt természetesen szép lenne az élet, így meg kicsit

bonyolultabb. Nem tagadom, van ebben bizonyos állatszeretet is, de a legfontosabb, hogy egy ilyen kis faluban, mint Görcsönydoboka, nem mindegy, hogy nyolc embernek tudunk-e munkát adni, vagy 48-nak. Az biztos, hogy könnyebb út lett volna nem beleölni a pénzt az állattenyésztésbe azért, hogy az uniós szabályoknak megfeleljünk, meg korszerűek legyünk. De a faluban, ahol magam is élek, azt mondani, hogy holnaptól negyven embernek nincs munkája, nem lehet, meg nem is szabad. Hányszor állítjuk példának az amerikai farmgazdaságokat? Nem vesszük észre, hogy minálunk kialakult egy sajátos modell. Osztottuk a szövetkezei vagyont, meg a földeket mindenkinek. Ha most elkezdünk úgy gondolkodni, mint az amerikai farmer, s elbocsátjuk az embereket, nem csak a családokat tesszük tönkre, hanem a céget is, mert akit elküldünk, az kikéri a vagyonszert, kiviszi a saját, meg a családja földjét, hogy valamiből megéljen. Elindítunk egy folyamatot, aminek az a vége, hogy felszámoljuk magunkat. És a nagy kérdés az, hogy mi lesz az utcára került emberekkel a faluban. Lehet, hogy a gazdasági racionalitás szellemében nem kellene ezzel törődni, el lehet küldeni az embereket, de nem a 470 lelkes Görcsönydobokán.

- A mai világban és a tankönyvek szerint felesleges vegyes gazdálkodásnak tűnhet a miénk, de ahhoz, hogy megértsük, időben vissza kell menni egy kissé. Egykoron a Sombereki Béke Őre TSz-hez tartozott Görcsönydoboka is. Nagy szövetkezet volt, rengeteg háztájival, itt a faluban nem volt udvar, ahol ne hízlaltak volna nagyobb számban marhát, tartottak volna sertést, vagy tömtek volna kacsát. Soha sem az volt a kérdés, hogy a megye első három legjobb gazdasága között leszünk-e, hanem az, hogy az országban a dobogó melyik fokára állunk.

1993-ban ez véget ért, a szövetkezet hét utód szervezetté alakult. Ezekkel a szétválásokkal mindenki jól járt, nem csak a tulajdonosok, hanem a gépkereskedők, az építőipar is, mert megindult egyfajta fejlesztés. Görcsönydoboka egy üzemegység volt, ami lényegében egy baromfitelepből és egy nyitott tároló színből állt. Innen indult el az új élet, fel kellett építeni egy céget, amit a tagok alapítottak. Köszönhetően a pályázatoknak és egyéb támogatási formáknak, ez sikerült is. Az viszont gond, hogy vésszesen kevés termőföld van a tagjaink tulajdonában, jórészt magánszemélyektől béreljük a földeket, akik Ohióban, vagy éppen Nyíregyházán laknak, s mivel öröklődik, osztódik a tulajdon, egyre több és kisebb területből áll a bérlemény.

„A takarékszövetkezetek óriási előnye, hogy közvetlen a kapcsolat, hihetetlenül kicsi a mozgás, nem csak az ügyfélkör, hanem az ügyintézői kör is állandó.”

Kovács Miklós

Ez a helyzet sok gondot okoz nekünk is, meg másoknak is.

A fejlesztést végül is pályázatok révén sikerült megvalósítani. Erről a következőket mondta Kovács Miklós.

- 2002-ben indultunk az első komolyabb pályázaton, az utolsó nemzeti támogatásból sikerült a gépészeti fejlesztéseket végrehajtani. Ezt folytattuk tovább az AVOP keretében, amikor is a szerkezet átalakítási pályázaton a gépészet mellett az állattartó telepeken komoly fejlesztéseket hajtottunk végre, tároló helyeket, magtárat építettünk, majd az EMVA pályázat keretében, az állattartó telepek korszerűsítése (ÁTK) támogatás különböző lépcsőiben korszerűsítettük a növénytermesztést, trágyatárolót építettünk, felújítottuk a szárítót. Mindezek eredményeként korszerű technológiát honosítottunk meg, kiváló technikai elemekkel. Azt szoktam mondani, hogy az irodámban nincs klíma, de az ólakban van. Összességében mind az állattartás, mind a növénytermesztés építészeti, technológiaiailag a mai kor színvonalán áll, a technika is nagyon jó állapotban van.

Mindez komoly hitelfelvételre is utal, hiszen a tagságnak valószínűleg nem volt elég pénze az induláshoz.

- Természetesen több hitelünk is volt egyszerre, több bankkal voltunk kapcsolatban, mondhatom sokkal, mert amikor valamilyen módon hozzánk került egy kisebb szervezet, hozott egy bankot is. Amint két éve a kisebb csatló vállalkozások között is rendet raktunk, tavaly a pénzügyi kapcsolatokat egyszerűsítettük. Ma már csak két pénzügyi intézettel vagyunk kapcsolatban a Mecsek Takarékkal és a Mohácsi Takarékszövetkezettel. Leültünk a két takarékszövetkezet vezetőivel, s megegyeztünk abban, hogy mindenhol kiváltják a hiteleket. Így minden hosszúlejáratú hitel hozzájuk került. Ami fontos: a hitelek mögött az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány készfizető kezessége áll, ami nagy segítség, és gondolom, másoknak is, akik igénybe veszik. Nekünk még gondunk nem volt, olyan gondunk sem, hogy az Alapítványnak kellett volna helytállnia. A vállalkozások egy jó része enélkül szerintem nagyon nehezen, vagy sehogyan sem tudna hitelt kapni.

Miért éppen ezt a két pénzügyi intézetet választották?

- Nem véletlen, hogy ezzel a két pénzügyi intézettel ültünk le. Sokkal inkább éreztem őket

rugalmasnak, segítőkészeknek, mint másokat. Ennél a két banknál nekem még olyan tárgyalást nem kellett folytatnom, hogy amikor megszorultunk, ne álltak volna mögénk. Az én szememben a takarékszövetkezetek óriási előnye, hogy közvetlen a kapcsolat, hihetetlenül kicsi a mozgás, nem csak az ügyfélkör, hanem az ügyintézői kör is állandó. Én pedig nem akarok minden harmadik hónapban megismerni egy újabb embert, s mire megismerem, akkor azt mondják, hogy már más foglalkozik az ügyeinkkel.

A jövőről szólva Kovács Miklós a következőket mondta.

A társaságban a tulajdont tekintve döntő része van a családnak. Mindkét fiam itt dolgozik velem. Az idősebb alkalmazottként a baromfi ágazat ügyeit viszi úgy, hogy a napi telepi munkákat az édesanyja irányítja. A másik fiam gépész és az állattartás egyéb elemeit irányítja. Én már szívesen csökkentem a napi munkákban való részvételt. Továbbra is igyekszünk ezt a modellt megtartani. A tudósok azt mondják, hogy robbanni fog az „élelmiszerbomba”. Az ellátást a szűkülő termőhely miatt nem lehet csak növénytermesztésre alapozni.

Várhatóan több mint százmillió ember, akiknek hirtelen megnő az életszínvonal, fizetőképes fogyasztóként jelenik meg. Nem nehéz kiszámolni, hogy ezt a tömeget három-négy termékkel lehet úgy kiszolgálni, hogy ne éhezzen. Ez a broiler csirke, a sertés, a tej a tojás. Ezek megtermelhetőek olyan mennyiségben, hogy mindenkinek jusson, aki meg tudja fizetni, az összes többi termékről nincs

mit beszélni. A szakértők kiszámolták, hogy mekkora termőhely és víz szükséges egy kiló hús előállításához. Ugyanakkora területen, annyi vízzel 6 kiló sertéshúst, 11 kiló csirkehúst lehet termelni. Ez eldöntötte a fejlesztés irányát.

Végül szóljunk a hobbiról, a szürkemarháról is. Miért tartják?

- Ez nem hobbi. A központi majorban őrző-védőket is kell alkalmazni, hogy megvédjük az értékeinket. Kell az éjjeli őr, meg hétvégi őr is, akik mikor mindenki elment, elcsendesedett a világ, beültek a mázsaházba, s aludtak egyet, hiszen nem volt semmi mozgás. Gondoltam, hogy a telep köré húzunk egy külső és egy belső kerítést, s a két kerítés közé szürkemarhát, mangalicát, birkát telepítünk. Az őrök feladata ezek felügyelete, így aztán lett mozgás éjjel is, meg nappal is. A másik ok, a látvány, legalább a gyerekek megismerik az őshonos állatokat. De másként is segít a vagyonvédelemben, mert sokkal nehezebb a rossz szándékú embernek eljutni az értékekig akkor, ha át kell másznia egy kerítésen, ott szembe találkozik a bikával, ha merne, elsetkenedne mellette, s ugyanezen az úton kelleni kivinni az értéket.

Azt is tudni kell, hogy a szárító üzemnél nagy mennyiségű tisztítási melléktermék keletkezik, amit a birka, hízómarha, mangalica szívesen fogyaszt. Régen úgy kellett könyörögni, hogy az állattartók elvigyék, most, hogy mi hasznosítjuk, olyan rentábilis lett a tevékenység, hogy újabb dolgozót tudtunk felvenni az állatok mellé.

AZ ELKÜLÖNÍTETT CUKORTÁMOGATÁS KIFIZETÉSE

A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal (MVH) a területalapú támogatáshoz kapcsolódó elkülönített cukortámogatás keretében 2012. február közepétől közel 10 milliárd forintot utalt át mintegy 930 gazdálkodónak, akiknek a területalapú támogatási kérelmét az MVH jóváhagyta, és a jogszabályban foglalt feltételeket teljesítették.

Az elkülönített cukortámogatási keretösszegeből még fennmaradó 1,6 milliárd forint kifizetése a kérelmek lezárását követően folyamatosan történik, legkésőbb 2013. június 30-ig.

A MAGYAR BORÁSZATOK TÁMOGATÁSA

Az idén hozzávetőlegesen 29 millió euró - azaz mintegy 8,5 milliárd forint - támogatás érkezik a magyar szőlő- és borágazatba. Ebből az összegből több mint 22 millió euró lesz felhasználható a szőlőültetvények megújítására, és kb. 4 millió euró jut majd a borászati beruházások támogatására. A szóban forgó forrásnak azért is nagy a jelentősége, mert a 2012. évi kedvezőtlen időjárás miatt a szokásosnál szerényebb szőlőtermés és bor-előállítás rávilágított arra, hogy a termelés stabilitásának erősítése alapvető fontosságú az ágazatban.

A borászatok helyzetét az is könnyebbé teszi, hogy két éve zajlik a szőlő- és borágazatban az adminisztráció egyszerűsítése. A cél az, hogy a szőlőtermelőknek és a borászoknak minél kevesebb „papírmunkával” kelljen foglalkozniuk, s minél inkább a szakmai tevékenységre koncentrálhassanak. A kisebb pincészetek helyzetét az is javított, hogy ki tudják használni a közvetlen termelői értékesítés lehetőségét, ugyanakkor egyszerűbbé vált a minősítési díjak megszerzése, a melléktermék-lepárlás módja, illetve a pincekönyv vezetése.

INGYENES A FÖLDHASZNÁLATI NYILVÁNTARTÁSI ELJÁRÁS

Az Országgyűlés 2012 végén döntött úgy, hogy az idei évtől a terület nagyságától függetlenül minden földművelő köteles bejelentkezni a földhasználati nyilvántartásba.

Korábban az egyhektárnyi vagy annál kisebb területek tulajdonosainak nem volt előírva a bejelentési kötelezettség.

A vidékfejlesztési miniszter javaslatára az Országgyűlés a közelmúltban úgy döntött, hogy

a 2013. január 1. óta indított földhasználati eljárásokat visszamenőleges hatállyal díj- és illetékmentessé nyilvánítja.

Az eddig befizetett díjakat - hat-, illetve tizenkétezer forintot - a kormányhivataloknak vissza kell téríteniük az érintett ügyfeleknek.

Mentesülnek a bejelentési kötelezettség alól a zárt kertek tulajdonosai függetlenül a zárt kert méretétől.

**AGRÁR-VÁLLALKOZÁSI
HITELGARANCIA ALAPÍTVÁNY**

A vidékért kezekeskedünk

Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány valamennyi vidéki kis- és közepes vállalkozás, családi gazdálkodó, őstermelő, számára nyújt készfizető kezességet, melyet az Alapítvánnyal együttműködő pénzügyi intézmények igényelhetnek a belföldi vállalkozással kötött szerződéseikhez.

Alapítványi kezesség funkciói

- hitelképesség növelése
- hitelhez jutási feltételek javítása
- pénzügyi életképesség biztosítása

Alapítvány készfizető kezessége igényelhető

- Kölcsön/hitel-
- Bankgarancia-
- Lízing-
- Faktoring szerződéshez

Kezességvállalás kondíciói

- Kezességvállalás mértéke: 20-80 százalék
- Futamidő: minimum 91 nap, maximum 25 év
- A díjakat az alapítvány Üzletszabályzatának Hirdetménye tartalmazza

1054 Budapest
Bajcsy-Zsilinszky út 42-46.
1392 Budapest, 62. Pf. 289
Zöld szám: 06 80 203 760
Telefax: (36 1) 373 8465
E-mail: office@avhga.hu
Honlap: www.avhga.hu

A MEZŐGAZDASÁGI TEVÉKENYSÉG DIVERZIFIKÁLÁSÁT SEGÍTŐ PÁLYÁZAT

A mezőgazdasági termelők 2013. február közepétől 7,8 milliárd forintra pályázhatnak tevékenységük diverzifikálására, az agrárágazaton kívüli munkahelyek létrehozására.

A támogatás célja, hogy ösztönözze a mezőgazdaságból élők egyéb jövedelemtermelő, gazdálkodói és szolgáltató tevékenységeit, továbbá támogassa a helyben előállított termékek piacra vitelét.

Támogatást lehet kérni többek között könnyűipari fejlesztésekre, új technológiák bemutatására, mintaprojektek létrehozására, kézműves, szabadidős vagy megújuló energiaforrások használatához kapcsolódó tevékenységekre, szakértői, műszaki és kereskedelmi szolgáltatások bevezetésére.

A pályázati konstrukció hozzájárul a mezőgazdaságból élők keresőképességének javításához, valamint olyan agrárágazaton kívüli munkahelyek létrehozásához és megtartásához, amelyek elősegíthetik a vidéki terüle-

tekről való elvándorlás visszaszorítását és a vidéki életkörülmények javítását.

Azok a pályázók kaphatnak támogatást, akik éves bruttó árbevétele legfeljebb 2 millió euró - körülbelül 600 millió forint, illetve 2011-ben a bruttó árbevételük több mint fele mezőgazdasági tevékenységből származott. Pályázatot az 5000 főnél kevesebb lakosú, vagy 100 fő/négyzetkilométernél alacsonyabb népsűrűségű településeken élő, működő őstermelők, illetve mezőgazdasági tevékenységet folytató mikrovállalkozások adhatnak be.

A támogatás mértéke alapesetben az elszámolható költségek 60 százaléka, a hátrányos helyzetű településeken 65 százaléka. Egy pályázó legfeljebb 35 millió forintos támogatást kaphat.

A támogatási kérelmeket a forrás kimerüléséig, de legkésőbb 2013. július 2-ig lehet elektronikusan benyújtani a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatalhoz.

AGRÁR- BIZTOSÍTÁSI TÁMOGATÁS

A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal (MVH) a mezőgazdasági biztosítási díjtámogatás keretében mintegy 650 millió forint támogatás kifizetését kezdte meg közel 1300 kérelmező részére.

A fenti összeget azok a gazdálkodók kapják meg, akiknek a támogatott konstrukciójú mezőgazdasági biztosítási szerződését és a biztosítási díj megfizetéséről szóló igazolását az MVH jóváhagyta.

A támogatás mértéke a támogatott konstrukciójú biztosítási szerződések díjának 65 százaléka.

A fennmaradó kérelmek elbírálása és kifizetése 2013. első felében folyamatosan történik meg.

KEDVEZMÉNYES AGRÁR HITELKONSTRUKCIÓK - ALAPÍTVÁNYI KEZESSÉGVÁLLALÁSSAL

MFB Agrár Forgóeszköz Hitelprogram - vonzóbb feltételek

Az MFB Agrár Forgóeszköz Hitelprogram célja a mezőgazdasági termelés, elsősorban az állattenyésztés versenyképességének javításához, a jó minőségű termékek előállításához forrás biztosítása a mezőgazdasági termékek elsődleges előállításával, halgazdálkodással foglalkozó vállalkozások, és a baromfi, nyúl, szarvasmarha (utóbbiba beleértve a tej- és húshasznosítást) és sertés állattenyésztési ágazatban tevékenykedő termelők részére.

A hitelprogramban az alábbi vállalkozás vehet részt:

- egyéni vállalkozás,
- gazdasági társaság,
- szövetkezet,
- európai részvénytársaság, vagy
- a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. tv. 3. § 18. pontja szerinti mezőgazdasági őstermelő,

akinek/amelynek mezőgazdasági üzeme Magyarország területén található, aki/amely mezőgazdasági, halgazdálkodási, illetve a baromfi, a nyúl, a szarvasmarha és a sertés állattenyésztési ágazatban termelő tevékenységet folytat.

A hitel összege nem lehet kevesebb, mint 1 millió forint és nem haladhatja meg a mezőgazdasági termelők és halgazdálkodók esetében az 50 millió forintot, a termelők esetében pedig az 500 millió forintot. Saját erő nem szükséges.

A hitelprogram maximális türelmi ideje 3 év, futamideje 6 év. Hitelszerződés a program keretében 2013. december 31-ig köthető.

A hitelprogram keretében a hatályos hitelszerződéssel rendelkező vállalkozások részére a vidékfejlesztési miniszter az esedékes kamatfizetéshez a hitelkamat 50%-áig - de

legfeljebb évi 4%-os mértékű - kamattámogatást biztosít. A hitelprogram módosításának hatályba lépését, 2013. február 13-át követően megkötött hitelszerződések esetében, a kihelyezésre kerülő hitel kamata 3 havi EURIBOR+RKF2 (2013-ban 4%/év) +legfeljebb 3,5%/év lehet.

A hitelprogram esetében lehetőség van a mezőgazdasági vállalkozások által de minimis támogatásként igénybe vehető intézményi kezességvállalásról szóló 50/2007. (VI. 27.) FVM rendelet alapján az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány kedvezményes készfizető kezességvállalásának igénybevételére.

A hitelprogramban résztvevő hitelintézetek listája a www.mfb.hu honlapon olvasható.

Új Magyarország Agrárfejlesztési Hitelprogram - 2013. évi módosítások

Az Agrárfejlesztési Hitelprogram célja a mezőgazdaság versenyképességét, a piacok megőrzését, az innovációt, a jó minőségű termékek előállítását, az energia és költség-takarékos módszerek alkalmazását, a környezetvédelmet elősegítő beruházásokhoz kedvezményes források biztosítása.

Továbbá fejlesztési és beruházási tárgyú pályázatokhoz, különösen a Darányi Ignác Terv (korábban az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program - ÚMVP) pályázataihoz kapcsolódóan kiegészítő forrás biztosítása a mezőgazdasági termékek elsődleges előállításával foglalkozó Magyarországon székhellyel, vagy az Európai Gazdasági Térség területén székhellyel és Magyarországon fiókteleppel rendelkező mikro-, kis- és középvállalkozások számára, projekt kiegészítő hitelként pedig már nagyvállalatok részére is.

A hitelprogram esetében lehetőség van az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány

kedvezményes készfizető kezességvállalásának igénybevételére.

Az MFB Zrt. 2013. január végi közleményében tájékoztatta a hitelintézeteket és az ügyfeleket arról, hogy a 1038/2007. (VI. 18.) Korm. határozat módosításáról szóló 1207/2012. (VI. 26.) Korm. határozat alapján módosította az Új Magyarország Agrárfejlesztési Hitelprogramot. A legfontosabb változások a következők:

a) A hitelprogram keretében a fiatal mezőgazdasági termelők tevékenységének támogatását tartalmazó hitelcél az alábbi két hitelcélra válik szét:

- Fiatal mezőgazdasági termelők tevékenységének megkezdéséhez szükséges költségek finanszírozása (alapítási támogatás)
- Fiatal mezőgazdasági termelők tevékenységének megkezdését követő öt éven belül végrehajtott beruházás elősegítése (mezőgazdasági üzem korszerűsítésére irányuló támogatás).

b) A hitelprogram kiegészült egy új, az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány intézményi kezességvállalásával biztosított termőföldvásárlás finanszírozási hitelcélal.

Az új hitelcél keretében azon mezőgazdasági termelők (köztük fiatal gazdák is) kaphatják meg a kedvezményes kezességi díjjal és kedvezményes kamattal a hitelt, akik rendelkeznek szabad mezőgazdasági de minimis kerettel (7 500 euró/3 év/vállalkozás).

Módosult a Hitelprogramban felszámítandó ügyleti kamat mértéke.

A hitelprogram módosításának hatályba lépését, 2013. január 23-át követően megkötött hitelszerződések esetében, a kihelyezésre kerülő hitel kamata 3 havi EURIBOR+RKA (2013-ban 4,25%/év) +legfeljebb 3,5%/év lehet.

A hitelprogramban résztvevő hitelintézetek listája a www.mfb.hu honlapon olvasható.

GARANCIA

Az Agrár- Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány időszaki kiadványa, szerkesztéséért felelős az AVHA Kft. (megjelenik az agrárlapok mellékletként)

Felelős kiadó: dr. Herczegh András | Szerkesztőségi titkár: Pongorné Dr. Csákvári Marianna | Szerkesztőség: 1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 42-46. | Telefon: (1) 373 8453

Zöld szám: (80) 203 760 | Fax: (1) 373 8455 | Stúdió: Armadillo Design Kft. 1045 Budapest, Berni u. 1. | Nyomja: Ipress Center Hungary Kft. 2600 Vác, Nadas u. 6., felelős vezető: Lakatos Imre ügyvezető